

разѣренъ срѣщу христіенътѣ отъ поведеніето на Византійциятѣ въ военътѣ работи, неможа да исплни памерѣніето — да принуди за робенътѣ Българи Христіяни да пріематъ пакъ идолопоклонството, и като го предвари непрасна смърть, той остави тѣзи грижж на Мортагона, който за неговата любовь къмъ язычеството и за талкуваньето на тайнытѣ му, нарече са отъ народа *Мудракъ*, име което са прилага на собственото му като прякоръ, за туй често са срѣща и съ двѣтѣ имена.

Мѣркитѣ които предпрѣ Мортагонъ да възвърне Христіанътѣ къмъ идолопоклонството съ притѣснѣвія, съ жестокость и гоненія дѣйствувахж срѣщу неговата цѣль; защото мухы са не ловѣкѣ съ оцетъ и — колкото пѣвче сградишъ нѣкого, толкозъ повече опоритѣ го правишъ. Освѣнь туй и страхътъ отъ пакъла былъ по силенъ, нежели плашаньето на него-во Величество. Сичкото туй Тертеліянь добре чувствуваше въ своето изѣченіе: *Sangis martyrum semper Christianorum est — кръвта на мѫченициятѣ є семе на Христіенътѣ.*

И въ самия Цариградъ пріемахж живо участіе въ състояніето на Христіенътѣ по Българія; царьтѣ не политикъ възбуди желаніето на много юнаци да бѣгатъ назадъ въ предѣлы на Имперіата. Но ду-хътъ на българското държавно правленіе скоро са промѣни съвсѣмъ, като възлѣзи на престола, доб-рыйтъ и благосклонный *Владимиръ*, внукъ Крумовъ (836—842).

Его и за него що пише Венелинъ: (38)

« Склоченътѣ отъ негова предшественникъ 30 годишень миръ, съ Византіицитетѣ, Владимиръ го под-върди тържественно и склони на исканьето на Импе-

(38) Гл. пакъ неговытѣ *Критическыятѣ издирванія* прев. Ботя Петкова ч. I; стр. 33.